

İlgili Kanun / Madde
506S.SSK/79

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2009/12419

Karar No. 2010/9711

Tarihi: 11.10.2010

● ÇİFTE SİGORTALILIĞIN OLANAKLI
OLMAMASI

ÖZETİ: Sosyal Güvenlik Sisteminizde çifte sigortalılık mümkün bulunmayıp, önceden başlayıp devam eden sigortalılığa geçerlik tanınmıştır. Gerek 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunundaki birbirine paralel düzenlemeler ile bir sigortalının aynı anda birden fazla Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi olması yasaklanmış, sigortalının önceden başlayarak devam eden sigortalılığına geçerlik tanınarak, çatışan sigortalılık sorunu çözüme ulaştırılmıştır. Yasa sistemimize göre bir kimsenin Sosyal Sigortalar Kurumuna girebilmesi için hizmet akdine tabi bir işte çalışması yanında başka bir Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamında da bulunmaması gerekir. 506 sayılı Yasamın 3. madde I-(F) bendinde " Kanunla Kurulu Emekli Sandıklarına aidat ödemekte olanların", (K) bendinde " herhangi bir işverene hizmet akdiyle bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanların" sigortalı sayılmayacağı belirtilmiştir. Aynı şekilde 1479 sayılı Bağ-Kur Yasası'nın 24. madde fıkralarında da bir kimsenin Bağ-Kur kapsamına girebilmesi için kendi adına bağımsız çalışıp kazanç sağlaması yanında başka bir Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamında bulunmaması koşulu getirilmiştir. Bağ-Kur sigortalılığı önceden başlayıp devam eden sigortalılık olduğu halde mahkemece

**hizmet tespiti davasının reddine karar verilmesi
gerekirken belirtilen tarihler arasında davacının
sigortalı çalıştığının kabulüne karar verilmiş olması
isabetsizdir**

DAVA: Davacı, davalı işveren nezdinde 1.9.2002-1.2.2004 tarihleri arası çalıştığının tespiti ile işçilik alacaklarının tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükümün davacı ile davalılardan Sosyal Güvenlik Kurumu ve Abdikler Kauçuk İnş. ve Mal. Müh. Ev Eşyaları San. Tic. Ltd. Şti. vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Sultan Namazcı tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davacı, davalılara ait işyerinde 01.09.2002-01.02.2004 tarihleri arasında geçen ve SGK(SSK)' na eksik bildirilen çalışmalarının tespiti işçilik alacaklarının ödenmesini istemiştir.

Mahkemece, davacının 01.09.2002-01.02.2004 tarihleri arasında sürekli çalıştığının tespitine, eksik bildirilen günlerin bildirilen sigortalı hizmetlerine eklenmesine, işçilik alacaklarının da kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Davacı dava dilekçesinde Abdikler Kauçuk San. Tic. Koli. Şti.20.11.2002 tarihinde nevi değiştirerek Abdikler Kauçuk İnş. ve Mal. Müh. Ev Eşyaları San. Tic. Ltd. Şti. ne dönüştüğünü belirterek her iki şirket ve ortaklarının müşterek ve müteselsilen sorumlu olduğunu belirterek dava açmıştır. Mahkemece bu konuda herhangi bir araştırma yapılmadan kolektif şirket aleyhine de hüküm kurulmuştur. Taraf ehliyeti dava şartlarından olup kolektif şirketin limitet şirkete dönüşüp dönüşmediği yani kolektif şirketin tüzel kişiliğinin son bulup bulmadığı belirlenmeden kolektif şirket aleyhine hüküm kurulması hatalıdır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Yasa'nın 79/10. maddesinde, bu tür hizmet tespit davasının ispatlanması yönünden özel bir yöntem öngörülmemiştir. Kimi ayrık durumlar dışında, resmi belge veya yazılı delillerin bulunması, sigortalı sayılması gereken sürelerin belirlenmesinde güçlü delil olmaları itibariyle sonuca etkili olur. Somut bilgilere dayanması inandırıcı olmaları koşuluyla, Kuruma bildirilen dönem bordro tanıkları ve komşu işyerinin kayıtlı çalışanları gibi kişilerin bilgileri ve bunları destekleyen diğer delillerle dahi sonuca gitmek mümkündür.

Mahkemenin bu tür davaların kişilerin sosyal güvenliğine ilişkin olması ve kamu düzenini ilgilendirdiğini göz önünde tutarak gerektiğinde; doğrudan soruşturmayı genişletmek suretiyle ve olabildiğince delilleri toplaması

gerekmektedir. Bu yön, Yargıtay Hukuk Genel Kurulumun 16.9.1999 gün 1999/21-510-527,30.6.1999 gün 1999/21-549-555, 5.2.2003 gün 2003/21-35-64, 15.10.2003 gün 2003/21-634-572, 3.11.2004 gün 2004/21-480-579 ve 2004/21-479-578, 10.11.2004 gün 2004/21-538 ve 1.12.2004 gün 2004/21-629 sayılı kararlarında da vurgulanmıştır.

Somut olayda; Davacının 1.8.1983-22.12.1998 ve 1.1.1999-23.8.2006 tarihleri arasında 1479 sayılı Yasa'ya tabi sigortalı olduğu ve 1.9.2006 tarihinden beri aylıklık aylığı aldığı anlaşılmaktadır. Dava konusu yapılan işyerinden herhangi bir bildirim yapılmamıştır. Davacı bu süre içinde 2002-2004 yılları arasında sigortalı çalıştığını ileri sürmektedir.

Sosyal Güvenlik Sisteminizde çifte sigortalılık mümkün bulunmayıp, önceden başlayıp devam ede gelen sigortalılığa geçerlik tanınmıştır. Gerek 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunundaki birbirine paralel düzenlemeler ile bir sigortalının aynı anda birden fazla Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi olması yasaklanmış, sigortalının önceden başlayarak devam ede gelen sigortalılığına geçerlik tanınarak, çatışan sigortalılık sorunu çözüme ulaştırılmıştır. Yasa sistemimize göre bir kimsenin Sosyal Sigortalar Kurumuna girebilmesi için hizmet akdine tabi bir işte çalışması yanında başka bir Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamında da bulunmaması gerekir. 506 sayılı Yasamın 3. madde I-(F) bendinde " Kanunla Kurulu Emekli Sandıklarına aidat ödemekte olanların", (K) bendinde " herhangi bir işverene hizmet akdiyle bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanların" sigortalı sayılmayacağı belirtilmiştir. Aynı şekilde 1479 sayılı Bağ-Kur Yasası' nın 24. madde fıkralarında da bir kimsenin Bağ-Kur kapsamına girebilmesi için kendi adına bağımsız çalışıp kazanç sağlaması yanında başka bir Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamında bulunmaması koşulu getirilmiştir. Bağ-Kur sigortalılığı önceden başlayıp devam eden sigortalılık olduğu halde mahkemece hizmet tespiti davasının reddine karar verilmesi gerekirken belirtilen tarihler arasında davacının sigortalı çalıştığının kabulüne karar verilmiş olması isabetsizdir.

Çalışma süresinin belirlenmesinde ise işyeri ücret bordrosu, puantaj belgeleri vs. gibi işyeri evrakı getirtilip sonuca gidilmelidir. Davacının Bağ-Kur süresi içinde davalılara ait işyerinde 506 sayılı Yasa'ya tabi sigortalı olarak çalıştığının belirlenmesi halinde işçilik alacaklarına karar verilmesinde herhangi bir yasal engel mevcut değildir.

Yapılacak iş; davalı gösterilen kolektif şirketin tüzel kişiliğinin son bulup bulmadığını Ticaret Sicil Memurluğundan sorularak açıklığa kavuşturmak, davacının çalışma süresini yukarıda açıklanan ilke ve esaslar gözetilerek belirledikten sonra belirlenen bu çalışma süresine göre işçilik alacaklarını hesaplatarak sonuca varmak, hizmet tespiti davasının ise reddine karar vermektir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular göz önünde tutulmaksızın eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Sosyal Güvenlik Kurumunun ve davalı Abdikler Kauçuk San. Tic. Ltd. Şti.' nin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre davacı ve davalıların işçilik alacaklarına ilişkin temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, temyiz harcının istek halinde davalılardan Abdikler Kauçuk İnş. ve Mal. Müh. Ev Eşyaları San. Tic. Ltd. Şti.' ne iadesine, 11.10.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.